

POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENATA

Raiffeisenbank Austria d.d.

Na temelju članka 123. Zakona o tržištu kapitala, , Zakona o obveznim odnosima i članka 8. Statuta Raiffeisenbank Austria d.d. Uprava Banke donijela je na svojoj 58. sjednici održanoj dana 17.10.2019. godine ovu Politiku izvršavanja naloga klijenata

POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENATA TRGOVANJA I PRODAJE U FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA	3
POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENATA BROKERSKIH POSLOVA.....	12

POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENATA TRGOVANJA I PRODAJE U FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA

Sadržaj

1.	Uvod.....	4
2.	Područje primjene	5
2.1.	Klijenti.....	5
2.2.	Proizvodi	5
3.	Trgovanje i procedura iniciranja naloga.....	5
3.1.	RFQ (Zahtjev za kotacijom)	5
4.	Mjesta trgovanja i posrednici.....	6
4.1.	Vrste mjesta trgovanja	6
4.2.	Kriterij za odabir mjesta trgovanja.....	7
4.3.	Izvršenje transakcije izvan uređenog tržišta	7
4.4.	Kriteriji za odabir posrednika (brokera).....	7
5.	Kategorije finacijskih instrumenata koje obuhvaća politika najpovoljnijeg izvršenja	8
5.1.	Obveznice.....	8
5.2.	Instrumenti tržišta novca	8
5.3.	Izvedenice kamatnih stopa	9
5.4.	Valutne izvedenice	9
5.5.	Rizici povezani s finacijskim izvedenicama.....	9
6.	Troškovi i naknade	10
7.	Obveza objavljivanja izvještaja	10
8.	Dodatak – Pregled mjesta trgovanja	111

Informacije za klijente Financijskih tržišta

Ovaj dokument je dio Politike najpovoljnijeg izvršenja naloga klijenata kojom Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (u daljnjem tekstu: Banka) poduzima sve potrebne korake kako bi se klijentima osigurala potpuna transparentnost poslovnih praksi i politika kao i postizanje najpovoljnijeg ishoda prilikom sklapanja transakcija.

Banka osigurava primjenu potrebnih mjera i procedura kako bi se postigao najpovoljniji ishod za klijenta prilikom trgovanja, izvršenja naloga ili zahtjeva za kotacijom sukladno važećim propisima i direktivama. Sadržaj ovog dokumenta javno je dostupan na web stranici Banke www.rba.hr. Sve transakcije s Financijskim tržištima sklapaju se temeljem sljedećih ugovora: Ugovor o uključivanju u sustav trgovanja Financijskih tržišta, ISDA (Internacionalni ugovor za izvedene financijske instrumente), Okvirni ugovor za izvedene financijske instrumente te u skladu s odnosnim zakonskim propisima kao i ovim dokumentom.

U nastavku je pojašnjenje kratica koje se koriste u daljnjem tekstu.

FX SWAP	Valutna zamjena
FRA/Forward rate agreement	Kamatni unaprijedni ugovor
IRS/Interest rate swap	Kamatna zamjena
CCS/Cross currency swap	Međupalutna kamatna zamjena
FX Forward	Terminska kupoprodaja valuta
MTP	Multilateralna trgovinska platforma
OTC/ over – the-counter	Trgovanje izvan uređenog tržišta
PIN	Osobni identifikacijski broj

1. Uvod

Središnji cilj Politike najpovoljnijeg izvršenja naloga klijenata je osigurati neprestano ostvarivanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za Klijente Banke. Prilikom izvršenja transakcije Banka nastupa iskreno, pravedno i profesionalno u skladu s najboljim interesom svojih klijenata.

U skladu s obvezom najpovoljnijeg izvršenja Banka je dužna klijentima pružiti sve potrebne informacije o svojim uslugama, financijskim instrumentima, mjestu izvršenja transakcije, povezanim troškovima i politici izvršenja transakcije te ishoditi klijentovu suglasnost prije pružanja investicijske usluge.

Politika najpovoljnijeg izvršenja sastavni je dio odnosa između Banke i Klijenta. Klijenti moraju dati svoju suglasnost na prihvaćanje politike najpovoljnijeg izvršenja prije nego Banka izvrši njihove naloge.

2. Područje primjene

2.1. Klijenti

Politika najpovoljnijeg izvršenja iznesena u ovom dokumentu primjenjuje se na naloge malih i profesionalnih ulagatelja Klijenata Banke razvrstane sukladno Zakonu o tržištu kapitala (Narodne novine 65/2018).

2.2. Proizvodi

Politika najpovoljnijeg izvršenja primjenjuje se na transakcije deviznog (FX Forward) i novčanog tržišta (FX Swap, FRA, IRS, Repo ugovori, CCS) te tržišta vrijednosnih papira (kupoprodaja kratkoročnih i dugoročnih vrijednosnih papira). Navedene transakcije deviznog i novčanog tržišta smatraju se transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima i iste mogu biti sklapane s namjerom smanjenja i upravljanja rizikom, zatim u špekulativne svrhe te za različite tipove arbitraže.

3. Trgovanje i procedura iniciranja naloga

Kako bi inicirao transakcije financijskim instrumentima, klijent može pristupiti Banci putem mjesta trgovanja.

Mjesto trgovanja za klijente Banke jest:

- i. Banka za OTC transakcije telefonski potvrđene PIN-om,
- ii. Bloomberg za MTP transakcije

Banka izvršava transakciju ili izravno na mjestu trgovanja ili, alternativno, izvršava transakcije kao posrednik između Raiffeisen Bank International AG i klijenta. U tom slučaju na izvršenje transakcije primjenjuje se politika izvršavanja transakcije i Raiffeisen Bank International AG koja je dostupna Klijentu na zahtjev.

3.1. RFQ (Zahtjev za kotacijom)

Primarna metoda trgovanja financijskim instrumentima je zahtjev za kotacijom, u daljnjem tekstu RFQ (Request-for-quote).

RFQ je uvijek zahtjev za „čvrstom“ odnosno trživom kotacijom kupovne/prodajne cijene koja se može odraditi svakog trenutka .

Nakon primitka RFQ zahtjeva od klijenta, Banka će u skladu s politikom najpovoljnijeg izvršenja klijenta u najkraćem mogućem roku ponuditi kupovnu/prodajnu cijenu traženog financijskog instrumenta kako bi klijent odlučio da li je želi prihvatiti ili ne.

Vrijeme odaziva Banke ovisit će o vrsti I likvidnosti financijskog instrumenta. Reakcija klijenta na kotaciju mora biti pravovremena kako bi se osiguralo trgovanje na temelju ponuđene kotacije, posebno na volatilnim tržištima. U protivnom će kotacija biti ažurirana sukladno tržišnim uvjetima, što može rezultirati promjenom cijene u odnosu na inicijalnu kotaciju.

i. Zahtjev za kotacijom (RFQ) preko Bloomberg multilateralne trgovinske platforme (BMTP)

Postupak trgovanja RFQ zahtjevom putem Bloomberg multilateralne trgovinske platforme, u daljnjem tekstu BMTP, je sljedeći. Namjeravajući trgovati financijskim instrumentom, klijent postavlja RFQ zahtjev za takav financijski instrument na BMTP-u, pružajući sve potrebne informacije za dobivanje kotacije istog. Nakon zaprimanja klijentovog RFQ zahtjeva, Banka će kotirati traženi financijski instrument - u skladu s najpovoljnijim čimbenicima

izvršenja - što je brže moguće i ponuditi tržištu kotaciju klijentu putem BMTP-a. Nakon primitka tržišne kotacije klijent može ili prihvatiti ili odbiti istu. Tehnički i formalni zahtjevi za trgovanje putem BMTP-a ovise o zahtjevima koje određuje takvo mjesto trgovanja. Sâm klijent je isključivo odgovoran za uspostavljanje pravnog odnosa s mjestom trgovanja i usklađivanje s uvjetima trgovanja putem mjesta trgovanja.

ii. Glasovni RFQ

Postupak slanja RFQ zahtjeva glasovnim putem je sljedeći: Namjeravajući trgovati financijskim instrumentom, klijent postavlja RFQ zahtjev Banci putem telefona pružajući sve potrebne informacije za dobivanje kotacije istog. Nakon zaprimanja klijentovog RFQ zahtjeva, Banka će kotirati traženi financijski instrument - u skladu s čimbenicima najpovoljnijeg izvršenja - što je brže moguće i ponuditi tržištu kotaciju klijentu. Nakon primitka tržišne kotacije klijent može ili prihvatiti ili odbiti istu.

4. Mjesta trgovanja i posrednici

4.1. Vrste mjesta trgovanja

Razlikujemo sljedeća mjesta trgovanja.

Mjesto trgovanja	Definicija prema MiFID II
Regulirano tržište	multilateralni sustav kojim upravlja tržišni operater koji okuplja ili olakšava okupljanje više interesa za kupnju i prodaju trećih strana u financijskim instrumentima-u sustavu u skladu s njegovim nediskriminirajućim pravilima - na način koji rezultira ugovorom
Multilateralna trgovinska platforma (MTP)	multilateralni sustav koji okuplja višestruke interese trećih strana za kupnju i prodaju financijskih instrumenata-u okviru sustava platforme i u skladu s nediskrecijskim pravilima-na način koji dovodi do sklapanja ugovora vezano za financijski instrument
Organizirana trgovinska platforma (OTP)	multilateralni sustav koji nije uređeno tržište ili MTP i u kojem višestruki interesi trećih strana za kupnju i prodaju obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica ili izvedenica mogu biti u interakciji unutar sustava na način koji dovodi do sklapanja ugovora vezano uz financijski instrument
Market maker	Osoba spremna trgovati za vlastiti račun kupnjom i prodajom financijskih instrumenata po vlastito definiranim cijenama

Naknade se ne strukturiraju na način koji bi doveo do nekorektne diskriminacije između mjesta trgovanja.

4.2. Kriterij za odabir mjesta trgovanja

Proces odabira mjesta izvršenja uzima u obzir sljedeće kriterije, istaknute po važnosti, za svaku klasu financijskih instrumenata prilikom procjene i uspoređivanja najpovoljnijeg ishoda koji se treba postići za izvršenje klijentova naloga:

- Dostupnost određenog financijskog instrumenta
- Troškovi pristupa mjestu trgovanja
- Tehnička pouzdanost pristupa mjestu trgovanja i željenih financijskih instrumenata
- Broj sudionika trgovanja financijskim instrumentom
- Dnevni volumen
- Dostupnost različitih vrsta naloga
- Brzina reakcije na RFQ
- Brzina izvršenja transakcije
- Vjerojatnost izvršenja transakcije
- Troškovi izvršenja transakcije kao što je visina naknade po transakciji

4.3. Izvršenje transakcije izvan uređenog tržišta

Banka će ako izvršava transakcije izvan uređenog tržišta većinom iste izvršiti iz vlastitih knjiga (tj. djelujući u svoje ime i za svoj račun) ili putem posrednika.

Da li će se transakcija izvršiti izvan uređenog tržišta ponajviše ovisi o vrsti financijskog instrumenta i njegovoj likvidnosti.

Vrednovanje parametara naloga Klijenata koji se izvršavaju izvan uređenog tržišta obavlja Banka prije transakcije. Pri tome, Banka koristi trenutne referentne cijene i odgovarajuće metode vrednovanja.

4.4. Kriteriji za odabir posrednika (brokera)

U nekim slučajevima Banka će izvršiti naloge klijenata putem posrednika- brokera.

Brokери su obično specijalizirani za određene vrste financijskih instrumenata, kao što su vrijednosni papiri (obveznice) i/ili izvedenice. Stoga, budući da nema brokera koji osigurava sve raspoložive financijske instrumente i postoji specijalizacija brokera s obzirom na vrstu financijskog instrumenata, najvažniji kriterij za odabir brokera kao posrednika je pristup brokera željenom financijskom instrumentu .

Kriteriji selekcije, istaknuti po važnosti, su sljedeći:

- Dostupnost financijskih instrumenata
- Dostupnost različitih vrsta naloga
- Brzina reakcije na RFQ
- Brzina izvršenja naloga
- Vjerojatnost izvršenja naloga
- Iznos naknade po transakciji

5. Kategorije financijskih instrumenata koje obuhvaća politika najpovoljnijeg izvršenja

S obzirom na sljedeće klase financijskih instrumenata Banka pruža izvršne usluge za naloge klijenata i na taj način primjenjuje politiku najpovoljnijeg izvršenja naloga kako je navedeno u ovom dokumentu.

A. Dužnički instrumenti

- a. obveznice
- b. instrumenti tržišta novca

B. Izvedenice kamatnih stopa

- a. Swapovi, forwardi i drugi derivati kamatnih stopa

C. Valutne izvedenice

- a. Swapovi, forwardi i ostali valutni derivati

U onoj mjeri u kojoj Banka nudi usluge vezane uz financijske instrumente, u nastavku se navodi kako Banka primjenjuje najbolje izvršne faktore i druge kriterije kvalitete u pogledu izvršenja i / ili prijema naloga klijenata u najboljem interes klijenta za svaku klasu financijskog instrumenta.

5.1. Obveznice

Banka nudi klijentima korporativne i državne obveznice. Klijenti mogu pristupiti banci glasovnim putem (tj. telefonom) te putem Bloomberg multilaterarne trgovinske platforme (BMTP).

Klijentima je raspoloživ tržišni nalog. Tržišni nalog je nalog klijenta za kupovinu/prodaju određene obveznice po trenutnoj cijeni na tržištu odnosno trenutno najboljoj ponuđenoj cijeni.

Kada Banka izvršava transakcije klijenata glavni čimbenici izvršenja su cijena te brzina i vjerojatnost izvršenja. Cijena je rezultat redovitog sučeljavanja ponude i potražnje za traženom obveznicom. Brzina i vjerojatnost izvršenja ovise o tržišnim uvjetima te likvidnosti obveznice. Likvidne obveznice mogu biti brže kotirane od manje likvidnih.

Cijena obveznice potraživane od klijenta biti će uvijek izuzeta od svih troškova (što je znano kao "čista cijena").

Troškovi će zasebno biti dostavljeni klijentu.

Na manje likvidnom tržištu moguća je i nemogućnost izvršenja tržišnog naloga u danom trenutku kada veličina klijentova naloga nadilazi ponuđenu ili potraživanu količinu na tržištu. U slučaju da je Banka suočena s navedenom situacijom, ona će o tome obavijestiti klijenta bez odgode nakon saznanja da takva situacija postoji.

5.2. Instrumenti tržišta novca

Banka nudi klijentima standardizirane instrumente tržišta novca kao što su trezorski i komercijalni zapisi te repo ugovore.

Klijentima je raspoloživ tržišni nalog. Tržišni nalog je nalog klijenta za kupovinu/prodaju određenog financijskog instrumenta po trenutnoj cijeni na tržištu odnosno trenutno najboljoj ponuđenoj cijeni.

Klijenti mogu pristupiti Banci samo glasovnim putem (telefonom). Način dogovora je isključivo RFQ. Kada Banka izvršava naloge klijenata glavni čimbenici izvršenja su cijena i brzina izvršenja. Cijena je rezultat redovitog sučeljavanja ponude i potražnje za traženim financijskim instrumentom. Brzina i vjerojatnost izvršenja ovise o

tržišnim uvjetima te likvidnosti financijskog instrumenta. Likvidni financijski instrumenti mogu biti brže kotirani od manje likvidnih.

Cijena financijskog instrumenta potraživanog od klijenta biti će uvijek izuzeta od svih troškova (što je znano kao "čista cijena").

Troškovi će zasebno biti dostavljeni klijentu.

Na manje likvidnom tržištu moguća je i nemogućnost izvršenja tržišnog naloga u danom trenutku kada veličina klijentova naloga nadilazi ponuđenu ili potraživanu količinu na tržištu. U slučaju da je Banka suočena s navedenom situacijom, ona će o tome obavijestiti klijenta bez odgode nakon saznanja da takva situacija postoji.

5.3. Izvedenice kamatnih stopa

Banka nudi klijentima različite varijante sklapanja kamatnih swapova. Klijentima su na raspolaganju sljedeći proizvodi: Kamatni swap, Cross Currency swap te Forward rate agreement za pojedine valute.

Klijentima je raspoloživ tržišni nalog. Tržišni nalog je nalog klijenta za kupovinu/prodaju određenog financijskog instrumenta po trenutnoj cijeni na tržištu odnosno trenutno najboljoj ponuđenoj cijeni.

Klijenti mogu pristupiti Banci samo glasovnim putem (telefonom). Način dogovora je isključivo RFQ

Kada Banka izvršava naloge klijenata glavni čimbenici izvršenja su cijena i brzina izvršenja. Cijena je rezultat redovitog sučeljavanja ponude i potražnje za traženim financijskim instrumentom. Brzina i vjerojatnost izvršenja ovise o tržišnim uvjetima te likvidnosti financijskog instrumenta.

Cijena, ponuđena klijentu uvijek će biti umanjena za sve troškove, što se naziva čistom neto cijenom.

Troškovi će zasebno biti dostavljeni klijentu.

5.4. Valutne izvedenice

Banka nudi klijentima sklapanje Fx swap i Fx Forward transakcije.

Klijenti mogu pristupiti Tržištima i investicijskom bankarstvu na sljedeće načine: telefonski te putem Bloomberg multilateralne trgovinske platforme (BMTF). Način trgovanja je isključivo RFQ („Request for Quote“) te se gore spomenute transakcije ne mogu odraditi niti zaprimiti na drukčiji način.

Klijentima je raspoloživ tržišni nalog. Tržišni nalog je nalog klijenta za kupovinu/prodaju određenog financijskog instrumenta po trenutnoj cijeni na tržištu odnosno trenutno najboljoj ponuđenoj cijeni

Kada Banka izvršava naloge klijenata glavni čimbenici izvršenja su cijena i brzina izvršenja. Cijena je rezultat redovitog sučeljavanja ponude i potražnje za traženim financijskim instrumentom. Brzina i vjerojatnost izvršenja ovise o tržišnim uvjetima te likvidnosti financijskog instrumenta.

Cijena, ponuđena klijentu uvijek će biti umanjena za sve troškove, što se naziva čistom neto cijenom.

Troškovi će zasebno biti dostavljeni klijentu.

5.5. Rizici povezani s financijskim izvedenicama

Svaka financijska izvedenica izložena je rizicima pojedinog temeljnog financijskog instrumenta.

Najčešći rizici obuhvaćaju:

i. Rizik druge ugovorne strane – vrsta rizika potaknuta kretanjima tržišnih cijena (npr. u swapovima i forwardima) i može biti povezana sa slučajevima tzv. „wrong-way“ rizika tj. onima u kojima se izloženost povećava kada kreditna kvaliteta druge ugovorne strane pada.

ii. Rizik namire – predstavlja mogućnost da se transakcija neće realizirati u skladu s dogovorenim uvjetima i javlja se u slučaju vremenskog odmaka prilikom razmjene novca ili druge imovine. Kao takav, rizik namire obuhvaća kreditni, tržišni i rizik likvidnosti. Kreditni rizik se javlja kada druga ugovorna strana ne isporuči sredstva nakon što je prva strana već isporučila sredstva prema ugovoru, tržišni rizik se javlja kada u slučaju kašnjenja u podmirenju transakcije postoji mogućnost nastanka gubitka trgovanja, dok se rizik likvidnosti javlja u slučajevima kada druga ugovorna strana ne isporuči ugovorenu vrijednost na dan namire nego kasnije.

iii. Rizik volatilnosti – definira se kao negativna promjena tržišne cijene pozicije zbog promjene očekivanja tržišta o budućoj volatilnosti cijene te pozicije.

6. Troškovi i naknade

Naknade kod izvršenja naloga su navedene u nastavku.

- Naknade mjesta trgovanja: naknade koje objavljuje odgovarajuće mjesto trgovanja, koje nastaju u slučaju izravnog pristupa tržištu.

- Brokerske naknade: U slučaju da Banka nema izravan pristup tržištu, naknada za pristup tržištu plaća se brokerima.

- Naknade namire: Naknade koje se plaćaju vanjskim posrednicima i skrbnicima za namiru i skrbništvo nad financijskim instrumentima.

- Naknade Banke : Ove naknade su prikazane kao vlastiti troškovi.

Ukupne troškove Banka objavljuje putem svoje web stranice <https://priips.rba.hr/>

7. Obveza objavljivanja izvještaja

Sukladno Zakonu o tržištu kapitala Banka je dužna jednom godišnje objaviti za svaki razred financijskih instrumenata prvih pet mjesta trgovanja u smislu volumena trgovanja u prethodnoj godini I podatke o ostvarenoj kvaliteti izvršenja.

Banka će gore navedene informacije objaviti putem svoje web stranice www.rba.hr.

8. Dodatak – Pregled mjesta trgovanja

Financijski instrument	Mjesto izvršenja	Šifra (MIC)	Pristup
Vrijednosni papiri	Banka		Izravno
	Bloomberg multilateralna platforma	BMTF	Izravno
Izvedenice kamatnih stopa/ Interest rate swap	Banka		Izravno
FX swap	Bloomberg multilateralna platforma	BMTF	Izravno
	Banka		Izravno
	ICAP Broker	IMFD	Posrednik
	BGC Broker	BGCO	Posrednik
	TULET	TPRO	Posrednik
FX forward	Bloomberg multilateral facility	BMTF	Izravno
	Banka		Izravno
Cross currency swap	Bloomberg multilateral facility	BMTF	Izravno
	ICAP Broker	IMFD	Posrednik
	BGC Brokers	BGCO	Posrednik
	TULET Brokers	TPRO	Posrednik
	Banka		Izravno
Forward rate agreement	Banka		Izravno
Repo ugovori	Banka		Izravno

POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENATA BROKERSKIH POSLOVA

Sadržaj

1. Uvodne odredbe.....	13
2. Stupanje na snagu	13
3. Definicije.....	13
4. Područje primjene	14
4.1. Klijenti	14
4.2. Usluge i proizvodi.....	14
5. Upute Klijenata	14
6. Zadavanje Naloga i postupanje s njim	14
6.1. Prenosivi vrijednosni papiri.....	15
6.2. Instrumenti tržišta novca.....	15
6.3. Izvedenice	15
6.4. Udjeli u subjektima za zajednička ulaganja.....	16
7. Vrste naloga	16
8. Kriteriji izvršenja Naloga	17
8.1. Kriteriji izvršenja Naloga Klijenta s obzirom na njegovo razvrstavanje	18
8.1.1. Mali ulagatelj.....	18
8.1.2. Profesionalni ulagatelj.....	18
8.2. Kriteriji izvršenja Naloga Klijenta s obzirom na vrste financijskih instrumenata	18
8.2.1. Dionice, ETF-ovi i certifikati.....	18
8.2.2. Obveznice i zapisi	19
8.2.3. Izvedenice.....	19
8.2.4. Udjeli u društvima za zajednička ulaganja.....	20
9. Mjesta izvršenja i posrednici.....	20
10. Izvršavanje Naloga izvan reguliranog tržišta ili multilateralnog trgovinskog sustava (OTC).....	22
11. Pridruživanje Naloga.....	23
12. Procjena i praćenje učinkovitosti Politike.....	23
13. Podaci o kvaliteti izvršenja Politike.....	23
14. Izvanredne okolnosti.....	23
15. Dodatak – Pregled mjesta izvršenja.....	25

Politika izvršavanja naloga klijenata Brokerskih poslova (Pročišćeni tekst)

1. Uvodne odredbe

Politika izvršavanja naloga Klijenata (u daljnjem tekstu: Politika) je dokument Banke koji uređuje izvršavanje, odnosno prijenos i zaprimanje naloga za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata Klijenata Brokerskih poslova Raiffeisenbank Austria d.d. (u daljnjem tekstu: Banka). Politika posebno navodi mjesta na kojima Banka u pravilu izvršava naloge Klijenata.

Središnji je cilj ove Politike osigurati neprestano ostvarivanje najboljih mogućih rezultata za Klijenta Banke. Politika pobliže definira elemente koje Banka uzima u obzir prilikom: izvršavanja, zaprimanja i prijenosa naloga ili prosljeđivanja naloga trećim stranama ili posrednicima; opisuje kriterije koji utječu na izbor pojedinih mjesta izvršavanja naloga, te opisuje pridruživanje i alokaciju naloga Klijenata.

Politika definira kriterije prema kojima bi u najvećem mogućem broju slučajeva trebao biti postignut najpovoljniji ishod.

Klijent potpisivanjem Ugovora ujedno daje suglasnost na Politiku, te se stoga Klijenta prije potpisivanja Ugovora i time prihvaćanja iste upozorava da utvrdi je li mu Politika prihvatljiva.

Politika je dostupna na web stranici Banke www.rba.hr, a o izmjenama Politike banka će pravodobno obavijestiti Klijenta sukladno Općim uvjetima poslovanja za brokerske i skrbničke usluge.

2. Stupanje na snagu

Politika izvršavanja Raiffeisenbank Austria d.d. stupa na snagu 1. srpnja 2009. godine.

3. Definicije

U ovoj Politici izvršavanja naloga klijenata sljedeći izrazi imaju sljedeća značenja, osim ako iz sadržaja ne proizlazi drugačije:

Banka	Raiffeisenbank Austria d.d.
Burza	Zagrebačka burza d.d. ili drugo organizirano tržište koje posjeduje dozvolu nadležnog regulatornog tijela
Cijena	Jedinična cijena za jediničnu količinu Financijskih instrumenata na koje se odnosi Nalog
Depozitorij	određeni depozitorij, osim SKDD, u kojem se vode računi na koje / s kojih se isporučuju Financijski instrumenti
Financijski instrument	Nedvosmisleno, jasno i precizno određeni Financijski instrument na koji se odnosi Nalog
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
Količina	točno određen broj komada Financijskih instrumenata na koji se odnosi Nalog
Nalog	Jednostrana izjava volje Klijenta upućena Banci da u svoje ime, a za račun Klijenta obavi određeni posao s određenim Financijskim instrumentom, a koju je Banka prihvatila
Klijent	Jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ili imovina bez pravne osobnosti, koja je s Bankom sklopila Ugovor o nalogu i koja je uputila pojedinačni Nalog
SKDD	Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Heinzelova 62a, središnje mjesto namire za Zagrebačku burzu
Ugovor	Ugovor o Nalogu za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata

ZTK

Zakon o tržištu kapitala (Narodne novine 65/2018) zajedno s eventualnim kasnijim izmjenama i dopunama

Riječ Klijent podrazumijeva jedninu i množinu te imenice.

4. Područje primjene

4.1. Klijenti

Politika izvršavanja primjenjuje se na naloge malih i profesionalnih investitora Klijenata Banke, ali Banka će postupati sukladno odredbama Politike i glede Naloga zadanih od strane kvalificiranih Klijenata, ne obvezujući se pritom na postizanje najpovoljnijeg ishoda.

4.2. Usluge i proizvodi

Politika se primjenjuje u slučajevima kada Banka izvršava naloge u svoje ime, a za račun svojih Klijenata, kao i kada se nalozi prosljeđuju posrednicima na izvršenje.

5. Upute Klijenata

Banka prihvaća opće, kao i posebne upute Klijenta vezane uz pojedine naloge koje se odnose na izvršenje ili prijenos njegovih Naloga.

Ukoliko Klijent iznese posebnu uputu, Banka izvršava Nalog u skladu s danom uputom. Međutim, Banka pritom može biti prisiljena odstupiti od Politike. U takvim slučajevima, Banka ne mora postupati sukladno Politici.

Banka upozorava Klijenta da davanjem posebnih uputa za izvršenje ili prijenos naloga mogu spriječiti Banku u poduzimanju određenih koraka definiranih Politikom, a koje Banka smatra potrebnima radi neprestanog postizanja najboljih mogućih rezultata pri izvršavanju naloga Klijenta. Ako je nalog izvršen po izričitoj uputi Klijenta smatra se da je Banka ispunila svoju obvezu postizanja najpovoljnijeg mogućeg ishoda, iako ishod izvršavanja takvog Naloga ne mora biti najpovoljniji za Klijenta u konkretnom slučaju. U slučaju izostanka takvih posebnih uputa od strane Klijenta Banka obavlja izvršenje ili prijenos naloga u ime Klijenta na način koji je opisan u nastavku.

6. Zadavanje Naloga i postupanje s njim

Klijentu se pruža nekoliko mogućnosti za zadavanje Banci naloga za kupnju ili prodaju. Moguće je dati nalog putem elektroničkih sučelja, elektroničke pošte i/ili telefona, kao i osobno zadavanje zahtjeva za otvaranjem naloga u podružnicama/poslovnicama Banke.

U pravilu Banka prihvaća Nalog kao limitirani nalog.

Limitirani nalog je nalog za kupnju ili prodaju određene količine financijskog instrumenta po cijeni navedenoj u nalogu ili povoljnijoj. Ako se limitirani nalog za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata uvrštenih na uređeno tržište ne može odmah izvršiti, Banka će takav nalog izložiti na trgovinski sustav uređenog tržišta ili MTP-a, bez odgađanja, osim ako Klijent nije dao izričito drugačiju uputu.

Ukoliko Klijent ne odredi nikakvu dodatnu vrstu Naloga Banka izvršava Nalog kao limitirani nalog, s vremenskim ograničenjem na odgovarajućem tržištu.

Limitirani nalog s vremenskim ograničenjem na odgovarajućem tržištu je nalog ograničen oznakom financijskog instrumenta, cijenom na nalogu, količinom, tržištem te rokom važenja naloga. Ovakvi nalozi za kupnju ili prodaju neće se izvršavati za Financijski instrument različite oznake od one koju je odredio Klijent, iznad ili ispod cjenovne granice, tržišta te nakon isteka roka važenja, a koje je odredio Klijent.

Smatrati će se da je tržište određeno ukoliko je određen podatak o nazivu tržišta ili identifikacijska oznaka tržišta (Market Identification Code (MIC) prema ISO 10383).

Rok do kojeg Nalog vrijedi može biti ograničen kao:

1. Dnevni: Nalog je valjan tijekom trenutnog tržišnog dana.
2. Do datuma: Nalog je valjan do određenog datuma
3. Do opoziva: Nalog je valjan najviše 2 mjeseca od davanja Naloga

Nalog vrijedi do roka označenog u samom Nalogu, ali najviše 2 mjeseca od davanja Naloga. Nakon isteka roka trajanja Naloga, isti se ne može produljiti već se mora otvoriti novi Nalog. Nalog vrijedi do 24:00 sati dana naznačenog kao rok Naloga. Banka neće obavještavati Klijenta da je Nalog istekao.

Nalog za dionice i druge vrste prenosivih financijskih instrumenata na tržištima kojima Banka nema direktan pristup (osim za izvedenice) u većini slučajeva prihvaća se isključivo kao dnevni.

Zahtjevi za otvaranjem naloga zadani izvan uobičajenog radnog vremena Banke, primjerice subotom, nedjeljom ili blagdanom, ne mogu se obraditi prije sljedećeg radnog dana Banke i odgovarajućeg mjesta trgovanja. Takvi će zahtjevi biti obrađeni po redoslijedu zaprimanja.

Usmjeravanje naloga na odgovarajuće mjesto izvršenja ili posredniku često se odvija elektronički, dok se u nekim slučajevima obavlja putem telefona ili elektroničke pošte (pojednostavljeni se nalaze u Dodatku).

Klijenti Banke mogu zadavati naloge za sljedeće kategorije financijskih instrumenata:

6.1. Prenosivi vrijednosni papiri

Prenosivi vrijednosni papiri su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala. U ovu kategoriju ubrajaju se:

1. dionice i drugi ekvivalentni vrijednosni papiri koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu ili drugom subjektu te potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima za dionice
2. obveznice i drugi oblici sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima za takve vrijednosne papire
3. svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju prenosivih vrijednosnih papira ili koji se namiruju u novcu pozivanjem na prenosive vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose, robu ili druge indekse ili mjerne veličine.

Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima.

U kategoriju obveznica spadaju državne, korporativne i municipalne obveznice.

6.2. Instrumenti tržišta novca

Instrumenti tržišta novca su sve vrste instrumenata kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu osim instrumenata plaćanja.

6.3. Izvedenice

U kategoriju proizvoda pod nazivom izvedenice spadaju opcije, budućnosnice, zamjene, kamatni unaprijedni ugovori i svi drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na vrijednosne papire, robu, valute, kamatne stope ili prinose, emisijske jedinice ili druge izvedene instrumente financijske indekse ili financijske mjerne veličine koje se mogu namiriti fizički ili u novcu, klimatske varijable, vozarine, stope inflacije ili druge službene ekonomske statističke podatke, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne od ugovorne strane osim zbog povrede ili drugog razloga za raskid ugovora, opcije, budućnosnice, zamjene i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički, pod uvjetom da se njima trguje na uređenom tržištu, multilateralnoj trgovinskoj platformi (MTP) ili organiziranoj trgovinskoj platformi (OTP), osim onih koji se odnose na veleprodajne energetske proizvode kojima se trguje na organiziranoj trgovinskoj platformi i koji se moraju namiriti fizički, opcije, budućnosnice, zamjene, unaprijedni ugovori i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama

koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički, ako nisu navedeni u trećoj podtočki ove točke i ako nemaju komercijalnu namjenu, koji imaju obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata, izvedeni instrumenti za prijenos kreditnog rizika, financijski ugovori za razlike kao i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na imovinu, prava, obveze, indekse i mjere koje nisu navedene u ovoj točki, a koji imaju obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata uzimajući u obzir, među ostalog, trguje li se njima na uređenom tržištu i/ili na multilateralnoj trgovinskoj platformi ili organiziranoj trgovinskoj platformi; emisijske jedinice koje se sastoje od bilo kojih jedinica priznatih za usklađenost sa zahtjevima zakona kojim se uređuje zaštita okoliša (sustav trgovanja emisijama).

6.4. Udjeli u subjektima za zajednička ulaganja

Udjeli u subjektima za zajednička ulaganja je:

1. Subjekt za zajednička ulaganja koji je dobio odobrenje Agencije u skladu s zakonom koji se uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i društva za upravljanje i zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad alternativnih investicijskih fondova i njihovih upravitelja.
2. Subjekt za zajednička ulaganja koji je dobio odobrenje za rad u državi članici i koji prema propisima matične države članice ispunjava uvjete iz Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) te iz Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010c) drugi strani subjekt za zajednička ulaganja uključujući i subjekte različite od onih iz alineje 2. ove točke, i subjekte za zajednička ulaganja s odobrenjem za rad u trećoj državi.

7. Vrste naloga

Klijent prilikom zadavanja Naloga može odabrati različite vrste Naloga, a koji imaju sljedeća značenja:

Tržišni nalog (Market Order)	Nalog "na tržištu" izvršava se u cijelosti, u što kraćem vremenskom roku (odmah) i po trenutno najboljoj ponuđenoj cijeni. Rok važenja tržišnog naloga je dnevni.
Limitirani nalog (Limit Order)	Nalog u kojem je cijena određena. Nalog se izvršava po cijeni određenoj u nalogu ili boljoj cijeni.
Tržišni „stop“ nalog (Stop Market)	Pomoću tržišnog stop naloga (stop-loss i stop-buy) Klijent upućuje Banku na kupnju (prodaju) financijskog instrumenta na tržištu u trenutku kada se cijena pomakne ispod (iznad) stop-cijene. Stvarna cijena koju Klijent ostvari može se znatno razlikovati od odabrane stop-cijene.
Tržišni „stop limit“ nalog (Stop Limit Order)	Pomoću tržišnog stop limit naloga (stop-loss i stop-buy) Klijent upućuje Banku na kupnju (prodaju) financijskog instrumenta na tržištu u trenutku kada se cijena pomakne ispod (iznad) stop-cijene. Kada se dosegne ili premaši unaprijed definirana cijena aktivacije, stop nalog se automatski izlaže na tržište kao limitirani nalog.
Vremenskog Važenja (Order With Time Limit)	Klijent može ograničiti trajanje svog Naloga dodavanjem vremenskog Važenja. Dnevni: Nalog je valjan tijekom trenutnog tržišnog dana. Do datuma: Nalog je valjan do određenog datuma Do opoziva: Nalog je valjan najviše 2 mjeseca od davanja Naloga
Dražbovni Naloz (Auction Only Order)	Nalog se može izvršiti u svim vrstama dražbi ili samo u određenoj vrsti dražbe: 1. samo dražba otvaranja (eng. opening auction only) – nalog se može izvršiti samo za trajanja dražbe otvaranja; 2. samo dražba zatvaranja (eng. closing auction only) – nalog se može izvršiti samo za trajanja dražbe zatvaranja; 3. samo dražba (eng. auction only) – nalog se može izvršiti u dražbi otvaranja, unutar dnevnog dražbi, dražbi zatvaranja i modalitetu dražbe.

Nalog „sve ili ništa“ (All Or None (AON) Order)	Pomoću naloga „sve ili ništa“ Klijent upućuje Banku da izvrši nalog isključivo u cijelosti. Ukoliko se do isteka roka valjanosti nalog ne izvrši u cijelosti, nalog se poništava. (Upozorenje: Klijent neće biti obaviješten o poništenju.)
Nalog „ispuni odmah sve ili obriši“ (Fill Or Kill (FOK) Order)	Pomoću naloga „ispuni odmah sve ili obriši“ Klijent upućuje Banku da izvrši nalog odmah i u cijelosti. Ukoliko trenutno i potpuno izvršenje nije moguće, nalog se poništava. (Upozorenje: Klijent neće biti obaviješten o poništenju.)
Nalog „odmah ili poništi“ (Immediate Or Cancel (IOC) Order)	Pomoću „odmah ili poništi“ naloga Klijent upućuje Banku da izvrši nalog odmah, u cijelosti ili djelomično, otvarajući tako mogućnost za djelomično izvršenje. Dijelovi naloga koji nisu odmah izvršeni poništavaju se. (Upozorenje: Klijent neće biti obaviješten o poništenju.). Rok važenja naloga «odmah ili poništi» je dnevni.
Nalog VWAP	Nalog VWAP (Volume-Weighted Average Price) predstavlja koeficijent utržene vrijednosti prema ukupnoj količini protrgovanoj u određenom vremenskom razdoblju. Rok važenja naloga VWAP je dnevni uz tržišnu cijenu.
Količinski nalog (Volume Order)	Pomoću količinskog naloga 1/3 (1/2, 1/4) Klijent upućuje Banku da kupi ili proda jednu trećinu (ili jednu polovinu, jednu četvrtinu) ukupne protrgovane količine od trenutka zadavanja Naloga, na određenom mjestu izvršenja. Rok važenja količinskog naloga je dnevni uz tržišnu cijenu.
Skriveni nalog (Iceberg Order)	Skriveni nalog predstavlja nalog ukupne količine koja je u knjizi naloga Burze vidljiva samo djelomično. Klijent mora odrediti ukupnu količinu, vidljivu količinu te cjenovnu granicu. Minimalan iznos vidljive količine ovisi o karakteristikama mjesta izvršenja na koja se ovakav nalog usmjerava.
Diskrecijski Nalog (Discretionary Order)	Zadavanjem diskrecijskog naloga Klijent upućuje Banku da nalog prilagodi uvjetima koji prevladavaju na Burzi (npr. da izlaže nalog u manjim količinama, da nalog izvršava kroz nekoliko dana ili da promijeni cijenu na način da ona bude viša od limita u slučaju prodaje te niža od limita u slučaju kupnje).

Navedene vrste Naloga Banka će prihvatiti ukoliko mjesto izvršenja odnosno posrednik kojem Banka prosljeđuje Nalog prihvaća takvu vrstu Naloga.

Banka može prihvatiti i drugačije vrste Naloga od onih navedenih u ovoj točki ukoliko takvu vrstu prihvaća mjesto izvršenja, odnosno posrednik kojem Banka prosljeđuje nalog.

8. Kriteriji izvršenja Naloga

Pri izvršavanju Naloga u ime Klijenta, najbolji mogući rezultati Naloga određuju se razmatranjem svih relevantnih kriterija izvršenja Naloga. Kriteriji uključuju:

- cijenu Financijskog instrumenta
- brzinu izvršenja
- vjerojatnost izvršenja i namire
- troškovi transakcije
- veličinu i vrstu naloga

Banka će odrediti relativnu važnost gore navedenih kriterija uzimajući u obzir i sljedeće kriterije:

- svojstva Klijenta, uključujući i njegovo razvrstavanje
- svojstva naloga Klijenta (limitirani nalog, tržišni nalog i sl.)
- svojstva financijskog instrumenta
- dostupnost i svojstva mogućih mjesta trgovanja na koja se nalog može usmjeriti na izvršenje.

Prema mišljenju Banke izvršenje naloga na uređenim tržištima i MTP-ovima kojih je Banka direktan član predstavljaju najpovoljnije izvršenje za Klijenta glede ukupnih troškova transakcije.

8.1. Kriteriji izvršenja Naloga Klijenta s obzirom na njegovo razvrstavanje

8.1.1. Mali ulagatelj

Najpovoljniji rezultat za Klijenta koji je razvrstan kao mali ulagatelj procjenjuje se na temelju "ukupnog iznosa" (tj. ukupnih troškova transakcije) koji Nalogodavac može postići prodajom, odnosno potrošiti kupnjom. Kod naloga za kupnju troškovi izvršenja koje snosi Klijent dodaju se cijeni Financijskog instrumenta nakon izračuna "ukupnog iznosa". Kod naloga za prodaju, cijena Financijskog instrumenta smanjuje se za iznos troškova izvršenja koje snosi Klijent.

8.1.2. Profesionalni ulagatelj

Za profesionalne ulagatelje Banka kao prioritet mora postaviti ne samo "ukupan iznos", nego i vjerojatnost izvršenja i namire.

8.2. Kriteriji izvršenja Naloga Klijenta s obzirom na vrste financijskih instrumenata

8.2.1. Dionice, ETF-ovi i certifikati

Prilikom trgovanja dionicama, ETF-ovima i certifikatima uzet će se sljedeći kriteriji u obzir:

Za Male ulagatelje:

Kriterij	Opis
Cijena	Cijena Financijskog instrumenta u velikoj mjeri ovisi o kvaliteti cijene na odgovarajućem mjestu izvršenja. Banka procjenjuje kvalitetu cijene na temelju likvidnosti mjesta izvršenja.
Troškovi	Troškovi povezani s izvršenjem navedeni su u Naknadama za brokerske i skrbničke usluge. troškovi se iskazuju u bruto iznosu odnosno sa uključenim troškovima burze, SKDD-a, brokera kojem se nalog prosljeđuje na izvršenje i transakcijskim troškovima skrbništva ako Klijent transakciju namiruje na skrbnički račun u Banci, ali bez eventualnih poreza, pristojbi, naknada trećih strana i drugih davanja, odnosno troškova koji nastanu u vezi s pružanjem usluge izvršenja naloga. Osim toga, pri izvršenju velikih naloga (relevantni kriteriji za kvalificiranje velikih naloga ovise o financijskom instrumentu i tržištu), Banka uzima u obzir i neizravne troškove, poput mogućeg utjecaja transakcije na tržište ili razlike kupovne i prodajne cijene.

U sljedećim situacijama Banka uzima u obzir i dodatne kriterije izvršenja Naloga:

1. u slučaju da se Nalog izvršava van tržišta (u takvim se slučajevima veća važnost daje vjerojatnosti izvršenja i sigurnosti namire)
2. u slučaju da je Nalog znatne veličine (u takvim slučajevima vjerojatnosti izvršenja dobiva na važnosti) ili
3. u slučaju da Financijski instrument koji Klijent zatraži zahtijeva izvršenje izvan tržišta Hrvatske, zemalja članica OECD-a i/ili transakciju izvan Burze (u takvim se slučajevima veća važnost daje sigurnosti namire).

Za Profesionalne ulagatelje:

Kriterij	Opis
Vjerojatnost izvršenja	Banka uzima u obzir trenutnu mogućnost izvršenja Naloga na mjestu izvršenja. Pri izvršavanju Naloga Banka procjenjuje vjerojatnost izvršenja na temelju ponuda u sustavu trgovanja Burze u vrijeme izvršenja.
Vjerojatnost namire	Vjerojatnost namire strogo je povezana sa sigurnošću namire na pripadajućem mjestu izvršenja. Banka smatra da je vjerojatnost namire visoka na tržištima Republike

Hrvatske i zemalja članica OECD-a.

Brzina postaje odlučujući kriterij izvršenja Naloga tek nakon ispunjenja svih gore navedenih kriterija izvršenja Naloga.

Banka može donijeti odluku o odgodi izvršenja Naloga ukoliko se to čini najprikladnijim izvršenjem određenog Naloga (primjerice, za nelikvidne financijske instrumente).

Ukoliko Klijent želi drukčije utvrđivanje prioriteta po pitanju kriterija izvršenja Naloga, potrebno je o tome dostaviti posebne upute Banci.

8.2.2. Obveznice i zapisi

Za Male ulagatelje:

Kriterij	Opis
Cijena	Cijena Financijskog instrumenta u velikoj mjeri ovisi o kvaliteti cijene na odgovarajućem mjestu izvršenja, odnosno likvidnosti Financijskog instrumenta ako se transakcija izvršava van tržišta.
Troškovi	Troškovi povezani s izvršenjem navedeni su u Naknadama za brokerske i skrbničke usluge. Troškovi se iskazuju u bruto iznosu odnosno sa uključenim troškovima burze, SKDD-a, brokera kojem se nalog prosljeđuje na izvršenje i transakcijskim troškovima skrbništva ako Klijent transakciju namiruje na skrbnički račun u Banci, ali bez eventualnih poreza, pristojbi, naknada trećih strana i drugih davanja, odnosno troškova koji nastanu u vezi s pružanjem usluge izvršenja naloga.

U slučaju da Financijski instrument koji Klijent zatraži zahtijeva izvršenje izvan tržišta Republike Hrvatske, zemalja članica OECD-a i/ili transakciju izvan Burze tada se veća važnost daje sigurnosti namire.

Za Profesionalne ulagatelje:

Kriterij	Opis
Vjerojatnost izvršenja	Banka uzima u obzir trenutnu mogućnost izvršenja Naloga na mjestu izvršenja. Pri izvršavanju Naloga Banka procjenjuje vjerojatnost izvršenja na temelju ponuda u sustavu trgovanja Burze u vrijeme izvršenja.
Vjerojatnost namire	Vjerojatnost namire strogo je povezana sa sigurnošću namire na pripadajućem mjestu izvršenja. Banka smatra da je vjerojatnost namire visoka na tržištima Hrvatske i zemalja članica OECD-a.

Banka može donijeti odluku o odgodi izvršenja Naloga ukoliko se to čini najprikladnijim izvršenjem određenog Naloga (primjerice, za nelikvidne financijske instrumente).

Ukoliko Klijent želi drukčije utvrđivanje prioriteta po pitanju kriterija izvršenja Naloga, potrebno je o tome dostaviti posebne upute Banci.

8.2.3. Izvedenice

Za Profesionalne ulagatelje:

Najpovoljniji rezultat za Klijenta procjenjuje se na temelju brzine izvršenja naloga.

Kriterij	Opis
----------	------

Brzina izvršenja	Banka uzima u obzir vrijeme potrebno za prosljeđivanje Naloga brokeru na izvršenje.
Vjerojatnost namire	Vjerojatnost izvršenja i namire, te cijena postaju odlučujući aspekt izvršenja Naloga tek nakon ispunjenja aspekta brzine izvršenja Naloga.

Ukoliko Klijent želi drukčije utvrđivanje prioriteta po pitanju kriterija izvršenja Naloga, potrebno je o tome dostaviti posebne upute Banci.

8.2.4. Udjeli u društvima za zajednička ulaganja

Za Male ulagatelje:

Kriterij	Opis
Troškovi	Troškovi povezani s izvršenjem navedeni su u Naknadama za brokerske i skrbničke usluge. Troškovi se iskazuju u bruto iznosu odnosno sa uključenim troškovima burze, SKDD-a, brokera kojem se nalog prosljeđuje na izvršenje i transakcijskim troškovima skrbništva ako Klijent transakciju namiruje na skrbnički račun u Banci, ali bez eventualnih poreza, pristojbi, naknada trećih strana i drugih davanja, odnosno troškova koji nastanu u vezi s pružanjem usluge izvršenja naloga.

U slučaju da Financijski instrument koji Klijent zatraži zahtijeva izvršenje izvan tržišta Republike Hrvatske, zemalja članica OECD-a i/ili transakciju izvan Burze tada se veća važnost daje sigurnosti namire.

Za Profesionalne ulagatelje:

Najpovoljniji rezultat za Klijenta koji je razvrstan kao profesionalni ulagatelj procjenjuje se na temelju "troškova" koji nastaju za Klijenta prilikom izvršenja Naloga.

Kriterij	Opis
Troškovi	Troškovi povezani s izvršenjem navedeni su u Naknadama za brokerske i skrbničke usluge. Troškovi se iskazuju u bruto iznosu odnosno sa uključenim troškovima burze, SKDD-a, brokera kojem se nalog prosljeđuje na izvršenje i transakcijskim troškovima skrbništva ako Klijent transakciju namiruje na skrbnički račun u Banci, ali bez eventualnih poreza, pristojbi, naknada trećih strana i drugih davanja, odnosno troškova koji nastanu u vezi s pružanjem usluge izvršenja naloga.

U slučaju da Financijski instrument koji Klijent zatraži zahtijeva izvršenje izvan tržišta Republike Hrvatske, zemalja članica OECD-a i/ili transakciju izvan Burze tada se veća važnost daje sigurnosti namire.

Ukoliko Klijent želi drukčije utvrđivanje prioriteta po pitanju kriterija izvršenja Naloga, potrebno je o tome dostaviti posebne upute Banci.

9. Mjesta izvršenja i posrednici

Općenito, Banka može izvršiti nalog na sljedećim mjestima:

- Uređeno tržište (UT)
- Multilateralne trgovinske platforme (MTP)
- Organizirane trgovinske platforme (OTP)
- Sistematski internalizator (SI)
- Održavatelj tržišta
- Drugi pružatelj likvidnosti ili druga osoba u trećoj državi koji obavlja funkciju sličnu gore navedenim
- Izvan uređenog tržišta (OTC)

Postupak odabira mjesta izvršenja i posrednika:

Banka izvršava Naloge ili izravno na mjestu izvršenja ili, alternativno, prosljeđuje Naloge na izvršenje posredniku (treća osoba tj. brokeru). U slučaju prosljeđivanja naloga na izvršenje posredniku na izvršenje naloga se primjenjuje politika izvršavanja naloga tog posrednika koja je dostupna Klijentu na zahtjev. U slučaju prosljeđivanja naloga posredniku koji djeluje na tržištima zemalja gdje na postoji obveza usvajanja politike izvršavanja naloga, Banka Klijentu ne jamči da će osigurati najpovoljnije izvršenje Naloga.

Prilikom zaprimanja i/ili izvršavanja Naloga od Klijenta za kupnju ili prodaju financijskog instrumenta koji kotira na dva ili više mjesta izvršenja, Banka će ukoliko ne zaprimi drugačiju izričitu uputu Klijenta, izvršiti Nalog na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskom sustavu (MTP-ovima) na kojima je direktan član. Na taj način Banka osigurava najpovoljnije izvršenje Naloga Klijenta jer time Banka smatra da će imati: najpovoljnije ukupne troškove transakcije, izravan nadzor nad brzinom izlaganja i vjerojatnošću izvršenja Naloga Klijenta, uvid u brzinu i vjerojatnost namire te ostale okolnosti koje su vezane uz izvršenje Naloga.

Pri odabiru posrednika Banka će prilikom odabira razmotriti njihove pristupe izvršavanju naloga, ustanoviti da li ta osoba omogućava djelovanje sukladno ovoj Politici te će pratiti kvalitetu izvršenja koju isti pruža. Pri odabiru Banka će slijediti kriterije: usklađenost poslovanja posrednika s obzirom na Politike izvršenja naloga odnosno principa najpovoljnijeg izvršenja naloga Klijenta; broj tržišta na koje posrednik ima pristup (direktno i/ili indirektno) i volumen trgovanja na tim tržištima; dostupnost financijskih instrumenata, dostupnost različitih vrsta naloga; vjerojatnost izvršenja naloga; brzina izvršenja Naloga; financijska snaga, ugled i stabilnost posrednika. Na temelju gore opisanog utvrđivanja prioriteta među različitim kriterijima, Nalozi se prvenstveno izvršavaju na odgovarajućem glavnom tržištu, drugom reguliranom tržištu ili multilateralnom trgovinskom sustavu (MTP-u), budući da je izvršenje na tim mjestima redovito moguće u skladu s odmjerenim kriterijima izvršenja, uzevši u obzir tržišnu likvidnost. Glavnim tržištem smatra se Burza Financijskih instrumenata na kojemu se ostvaruje trgovanje u znatnim količinama. Nalozi se u pravilu izvršavaju na vodećim Burzama odgovarajućih zemalja. Prodaje postojećih pozicija u Financijskim instrumentima izvršavaju se na odgovarajućoj kupovnoj Burzi, odnosno na Burzi na kojoj je izvršena transakcija kupnje. Ukoliko Financijski instrumenti u depozitorij, odnosno na skrbnički račun stižu putem isporuke, prodaja se obavlja na Burzi navedenoj prilikom isporuke ili pak na glavnom tržištu.

Ukoliko Klijent prilikom zadavanja Nalog za trgovanje financijskim instrumentom navede i mjesto izvršenja smatrat će se da je Klijent zadao Nalog s izričitom uputom u pogledu mjesta izvršenja. Banka smatra da je izvršavanjem takvog Naloga prema izričitoj uputi Klijenta ispunila svoju obvezu postizanja najpovoljnijeg mogućeg ishoda. Klijenta se upozorava da prilikom odabira mjesta izvršenja vodi računa o naknada koje se odnose na pojedino mjesto izvršenja, a vidljive su u Naknadama, o volumenu trgovanja na pojedinom tržištu, o veličini i vrsti Naloga, dostupnosti i svojstvima financijskog instrumenta te sličnim kriterijima.

Popis mjesta izvršenja na kojima Banka izvršava naloge, redovito se ažurira i sastavni je dio ove Politike i nalazi se u Dodatku ove Politike.

Banka redovito prati kvalitetu izvršenja i namire posrednika.

Za prenosive vrijednosne papire Banka ima izravne i neizravne (preko posrednika) načine pristupa mjestima izvršenja. Popis ovih mjesta izvršenja nalazi se u Dodatku. Transakcije prenosivim vrijednosnim papirima (dionicama, obveznicama) u pravilu se izvršavaju na Burzi. Za transakcije obveznicama više se vodi računa o vjerojatnosti izvršenja, kao dodatak kriteriju "ukupnog iznosa".

Transakcije obveznicama koje se izvršavaju mimo Burze izvršavaju se u obliku transakcija prihvatom službene ponude Banke, Raiffeisen Bank International AG (ako Banka ne daje službenu ponudu za tu obveznicu), odnosno treće osobe ako Banka i/ili Raiffeisen Bank International AG ne daju službenu ponudu za tu obveznicu

Naloge prenosivim vrijednosnim papirima, na mjestima izvršenja kojima Banka nema izravan pristup, Banka će, ovisno o mjestu izvršenja, prosljediti posrednicima Raiffeisen Bank International AG, Raiffeisen Centrobank AG, Raiffeisen Banka d.d., Raiffeisen banka a.d., Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina, Raiffeisen Capital a.d., CG Broker-Diler AD Podgorica i NLB Tutunska Banka.

Transakcije instrumentima tržišta novca (npr. komercijalnim zapisima) u pravilu se izvršavaju na Burzi. U tim se slučajevima više vodi računa o vjerojatnosti izvršenja, kao dodatak kriteriju "ukupnog iznosa".

Transakcije trezorskim, blagajničkim i komercijalnim zapisima koje se izvršavaju mimo Burze izvršavaju se u obliku transakcija prihvatom službene ponude Banke.

Transakcije izvedenicama koje su uvrštene na Burzama ili multilateralnim trgovinskim sustavima (MTP) Banka izvršava na pripadajućoj Burzi (ili multilateralnom trgovinskom sustavu) u najkraćem mogućem roku, putem posrednika Raiffeisen Bank International AG.

Transakcije certifikatima i varantima u izdanju Raiffeisen Centrobank AG Banka može izvršiti upisom u primarnom izdanju za vrijeme razdoblja upisa. Razdoblje upisa i cijena dostupni su u uvjetima pojedinog izdanja. Transakcije certifikatima i varantima u izdanju Raiffeisen Centrobank AG na sekundarnom tržištu Banka izvršava prihvaćanjem ponude Raiffeisen Centrobank AG (transakcija mimo tržišta) ili putem odgovarajuće Burze (Bečka burza).

Transakcije certifikatima i varantima ostalih izdavatelja Banka izvršava na odgovarajućem tržištu. U određenim slučajevima transakcija može biti izvršena prihvatom ponude izdavatelja (mimo tržišta). Izvršenje transakcije mimo tržišta biti će odabrano u slučaju nedovoljne likvidnosti na odgovarajućem tržištu.

Nalozima za kupnju i prodaju udjela u subjektima za zajednička ulaganja (fondovi) izvršavaju se po neto vrijednosti imovine. Prilikom zaprimanja i prenošenja Naloga za kupnju i prodaju udjela u fondovima Banka prenosi Naloga: posredniku Raiffeisen Investu d.o.o. društvu za upravljanje koji upravlja investicijskim fondom ili posredniku Raiffeisen Bank International AG koji zaprimljene naloge prosljeđuje na izvršenje društvu za upravljanje fondom ili njegovoj depozitnoj banci ovisno na koga se Nalog odnosi Banka s navedenim posrednicima ima sklopljen ugovor o distribuciji te za svoj rad od subjekta za zajednička ulaganja može primiti naknadu. Iznos naknada iskazan je u dokumentaciji koja se uručuje klijentu prije sklapanja transakcije.

Za sve jednostavne investicijske fondove kojima upravlja Raiffeisen Invest d.o.o. politika izvršenja naloga definirana je odredbama Prospekta i Pravilima Fonda u dijelu "Postupci i uvjeti izdavanja i otkupa udjela". Izdavanje i otkup udjela u Fondu obavlja se tijekom određenog dana po cijeni koja u vrijeme izvršenja zahtjeva za izdavanje ili otkup udjela nije određena (poznata), nego određiva. Na ovakav nalog primjenjuju se Opći uvjeti poslovanja za brokerske i skrbničke poslove koji su sastavni dio Naloga, a dostupni su na web stranici Banke <https://www.rba.hr/stednja-i-ulaganje/brokerske-usluge/dokumentacija>.

Klijent Banke može posredstvom Banke kao brokera sudjelovati u izdanjima financijskih instrumenata sukladno uvjetima definiranim u prospektu ili drugim dokumentima. Banka Nalog klijenata prenosi vodećem agentu izdanja, su-aranžeru ili izdavatelju koji će izvršiti alokaciju sukladno uvjetima izdanja. Banka Nalog Klijenata može proslijediti i brokeru koji će ih proslijediti vodećem agentu izdanja, su-aranžeru ili izdavatelju koji će izvršiti alokaciju sukladno uvjetima izdanja.

10. Izvršavanje Naloga izvan reguliranog tržišta ili multilateralnog trgovinskog sustava (OTC)

Banka može Nalog izvršiti izvan uređenog tržišta ili multilateralnog trgovinskog sustava (MTP-a) uz prethodnu suglasnost Klijenta. Sklapanjem Ugovora Klijent izričito ovlašćuje Banku da sve buduće transakcije vezane za Nalog može izvršiti i izvan uređenog tržišta ili multilateralne trgovinskog sustava (MTP-a), ako Klijent izričito ne uskrati suglasnost za takav način izvršenja prilikom davanja naloga.

Neovisno o uputama Klijenata, određeni Nalog Klijenta može se izvršiti izvan reguliranih tržišta ukoliko bi njihovo izvršenje i namira u suprotnom došli u pitanje. Pri takvom izvršavanju Naloga, Banka postupa na gore opisani način.

Isto tako neovisno o zahtjevu Klijenta za provođenje naloga izvan reguliranog tržišta ili multilateralnog trgovinskog sustava (MTP), Banka može odbiti provođenje Naloga bez posebnog obrazloženja, a posebno u slučaju ako je financijski instrument uvršten na regulirano tržište ili multilateralnu trgovinski sustav (MTP).

11. Pridruživanje Naloga

Prilikom izvršavanja Naloga Klijenta Banka može udružiti Nalog Klijenta s Nalozima drugih Klijenata u jedinstveni Nalog i taj Nalog zatim izvršiti. Taj se postupak naziva pridruživanje. Pridruživat se mogu Nalozi za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata istog izdavatelja s istim uvjetima (cijena, vrsta naloga). Banka može izložiti na navedeni način naloge ako takvim izlaganjem u pogledu količine neće umanjiti mogućnost izvršavanja naloga Klijenata.

Prilikom izvršavanja svojih obaveza koje proizlaze iz Naloga, Banka je obvezna pridržavati se prioriteta iz Knjige naloga. Primjerice ako su nalozi zajedno izloženi po istoj cijeni, a količina financijskih instrumenata nije dovoljna za izvršenje svih naloga ili su zajedno izloženi nalozi izvršeni po različitim cijenama, prvo se izvršava Nalog onog Klijenta čiji je Nalog zaprimljen ranije (prema prioritetu iz knjige naloga), a u skladu s pravilima tržišta na kojem je Nalog bio izložen.

Ukoliko Banka pridruži Nalog Klijenta s Nalogom Banke u koju ulazi za svoje potrebe te djelomično izvrši taj jedinstveni Nalog, pri raspodjeli Financijskih instrumenata iz objedinjenih transakcija Klijentu se daje prednost nad transakcijama Banke; međutim, ukoliko Banka može uvjerljivo dokazati da jednako povoljni uvjeti ne bi bili mogući bez objedinjavanja transakcija ili da u suprotnom ne bi bilo moguće uopće izvršiti Nalog, tada se raspodjela iz transakcije obavljene za vlastiti račun obavlja proporcionalno.

Pridruživanje se obavlja isključivo u slučaju kada je a priori malo vjerojatno da će naštetiti bilo kojem Klijentu s čijim se Nalogom tako postupa. Primjerice Banka u interesu Klijenata može pridruživati Naloge za kupnju i prodaju domaćih i inozemnih Financijskih instrumenata radi sprječavanja povećanja troškova namire.

Ipak, Banka naglašava kako se ne može potpuno isključiti mogućnost da pridruživanje pojedinom Nalogu i naštetiti.

12. Procjena i praćenje učinkovitosti Politike

Banka kontinuirano, a najmanje jednom godišnje prati učinkovitost Politike, te redovito procjenjuje osiguravaju li, navedeni kriteriji u Politici, postizanje najpovoljnijih rezultata. Banka će barem jednom godišnje izvršiti procjenu učinkovitosti Politike te, prema potrebi, izvršiti njezinu izmjenu. Banka, sukladno odredbama Delegirane Uredbe EU 2017/565 i odredbama Delegirane Uredbe EU 2017/576 objavljuje pet najboljih mjesta izvršenja na internetskim stranicama Banke www.rba.hr

Ukoliko dođe do izmjene Politike nova će se primjenjivati od trenutka stupanja na snagu iste, te će Banka smatrati da su sve izmjene prihvaćene od strane Klijenta prvim sljedećim upućivanjem naloga, osim ako isti Banku ne obavijesti o suprotnom.

13. Podaci o kvaliteti izvršenja Politike

Banka kontinuirano, a najmanje jednom godišnje za prethodnu godinu, objavljuje izvještaj o prvih pet mjesta izvršenja u odnosu na volumen trgovanja, za svaku vrstu financijskog instrumenta. Navedeni izvještaj objavljuje se na Internet stranicama Banke www.rba.hr.

Kako bi se osigurala kvaliteta izvršenja Politike Banka koristi sigurnu, kvalitetnu i modernu informatičku tehnologiju. U Banci sukladno internim procedurama IT redovito provjerava stanje sigurnosti informacijskog sustava, s ciljem prepoznavanja i otklanjanja nedostataka, te ukupnog unaprjeđenja sigurnosti informacijskog sustava.

14. Izvanredne okolnosti

U izvanrednim okolnostima, poput znatne dnevne promjene cijena, poteškoća s informacijskom tehnologijom ili zakrčenja sustava ili likvidnosti, Banka će možda morati odstupiti od Politike i odabrati alternativne načine za izvršenje Naloga. (npr. na nekom drugom mjestu izvršenja). Ukoliko dođe do izvanrednih okolnosti Banka će postupiti u skladu s temeljnim načelima zaštite interesa svojih Klijenata.

U slučaju poteškoća s informacijskim sustavima kao s računalnim sustavima i mreži, sistemskom softveru i sistemskim podacima, aplikativnim softverom i odgovarajućim podacima, nad primljenim ulaznim i nad izlaznim podacima koje proizvodi informacijski sustav, nad dokumentacijom, prijenosnim medijima i drugim resursima informacijskog sustava koji omogućuju njegov ispravan rad zadužen je IT Banke. Ukoliko Banka neće moći izložiti nalog, a sukladno Politici zbog izvanrednih okolnosti o istom će obavijestiti Klijente putem web stranice, e-maila, ili telefona, te će u najkraćem roku, a sukladno internim politikama uspostaviti kontinuitet poslovanja.

15. Dodatak – Pregled mjesta izvršenja

Banka u pojedinim slučajevima može koristiti i druga mjesta izvršenja. Aktualni popis dostupnih mjesta izvršenja može se razlikovati od dolje navedenog popisa, ovisno o odgovarajućem dogovoru o izvršenju usluge s pojedinim klijentom.

ZA MALE ULAGATELJE

Financijski instrumenti	Država	Mjesto izvršenja	Šifra (MIC)	Pristup
Dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama, te svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina	Hrvatska	Zagrebačka burza	XZAG	Izravan
	Austrija	Bečka burza (tržište dionica)	XVIE	Preko posrednika
		Bečka burza (službeno tržište)	WBAH	Preko posrednika
	Njemačka	Xetra Frankfurt	XETR	Preko posrednika
		Eurex Njemačka	XEUR	Preko posrednika
		Frankfurtska burza (Floor)	XFRA	Preko posrednika
		Stuttgartska burza	XSTU	Preko posrednika
		Münchenska burza	XMUN	Preko posrednika
		Burza Berlin-Bremen	XBER	Preko posrednika
		Düsseldorfska burza	XDUS	Preko posrednika
		Hannoverska burza	XHAN	Preko posrednika
		Hamburška burza	XHAM	Preko posrednika
		Švicarska	Švicarska burza	XSWX
	Scoach Švicarska		XQMH	Preko posrednika
	Mađarska	Budimpeštanska burza	XBUD	Preko posrednika
	Poljska	Varšavska burza	XWAR	Preko posrednika
	Rusija	Ruska burza	RTSX	Preko posrednika
	Češka	Praška burza	XPRA	Preko posrednika
	Turska	Istanbulska burza	XIST	Preko posrednika
	Slovačka	Bratislavska burza	XBRA	Preko posrednika
	Slovenija	Ljubljanska burza	XLJU	Preko posrednika
	Bugarska	Bugarska burza – Sofija	XBUL	Preko posrednika
	Rumunjska	Bukureštanska burza	XBSE	Preko posrednika
	Grčka	Atenska burza	XATH	Preko posrednika
	Ukrajina	Kijevska internacionalna burza	XKIS	Preko posrednika
	Srbija	Beogradska burza	XBEL	Preko posrednika
	Estonija	Tallinnska burza	XTAL	Preko posrednika
	Latvija	Nasdaq OMX Riga	XRIS	Preko posrednika
	Litva	Nasdaq OMX Vilnius	XLIT	Preko posrednika
	Izrael	Telavivška burza	XTAE	Preko posrednika
	Italija	Milanska burza	XMIL	Preko posrednika
	Ujedinjeno Kraljevstvo	Londonska burza	XLON	Preko posrednika
		Virt-X	XVTX	Preko posrednika
		BATS Europa	BATE	Preko posrednika
		CHI-X Europa	CHIX	Preko posrednika
		Nasdaq OMX Europa	NURO	Preko posrednika
		Turquoise	TRQX	Preko posrednika
		Markit BOAT	BOAT	Preko posrednika
		Smartpool	XSMP	Preko posrednika
	Irska	Dublinska burza	XDUB	Preko posrednika
Francuska	NYSE Euronext - EuronextPariz	XPAR	Preko posrednika	
	NYSE Euronext - Alternext Paris	ALXP	Preko posrednika	
	NYSE Euronext - Marche Libre Paris	XMLI	Preko posrednika	
Nizozemska	NYSE Euronext - Euronext Amsterdam	XAMS	Preko posrednika	
	NYSE Euronext - Alternext Amsterdam	ALXA	Preko posrednika	
	NYSE Euronext - traded, not	TNLA	Preko posrednika	

Financijski instrumenti	Država	Mjesto izvršenja	Šifra (MIC)	Pristup	
					listed Amsterdam NYSE Arca Europa
Dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama, te svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina	Belgija	NYSE Euronext - Euronext Bruxelles	XBRU	Preko posrednika	
		Aktietorget	XSAT	Preko posrednika	
		Nasdaq OMX Nordic	XSTO	Preko posrednika	
		Burgundy Nordic MTF	BURG	Preko posrednika	
	Finska	Nasdaq OMX Helsinki	XHEL	Preko posrednika	
		First North Finland	FNFI	Preko posrednika	
	Norveška	Oslo Bors ASA	XOSL	Preko posrednika	
		Oslo Axess	XOAS	Preko posrednika	
	Danska	OMX Nordic Exchange	XCSE	Preko posrednika	
		First North Denmark	XFND	Preko posrednika	
	Španjolska	Mercado Continuo Espanol	XMCE	Preko posrednika	
		Latibex	XLAT	Preko posrednika	
		Bolsa de Madrid	XMAD	Preko posrednika	
	Sjedinjene američke države	Njujorška burza	XNYS	Preko posrednika	
		Američka burza	XASE	Preko posrednika	
		Nasdaq	XNAS	Preko posrednika	
		Nasdaq NMS	XNMS	Preko posrednika	
		OTC Bulletin Board	XOTC	Preko posrednika	
		NYSE Arca	ARCX	Preko posrednika	
		OTC Bulletin Board - drugi OTC	OOTC	Preko posrednika	
		Pink sheets OTC NQB	PINX	Preko posrednika	
		Pink sheets Grey Market	PSGM	Preko posrednika	
		Nasdaq Capital Market	XNCM	Preko posrednika	
		Nasdaq/NGS - Global Select Market	XNGS	Preko posrednika	
	Kanada	Toronto Stock Exchange	XTSE	Preko posrednika	
		TSX Venture Exchange	XTSX	Preko posrednika	
	Singapur	Singapurska burza	XSES	Preko posrednika	
	Hong Kong	Hongkonška burza	XHKG	Preko posrednika	
	Japan	Osaška burza	XOSE	Preko posrednika	
		Tokijska burza	XTKS	Preko posrednika	
		Osaška burza - Jasdaq	XJAS	Preko posrednika	
	Australija	Australska burza	XASX	Preko posrednika	
	Bosna i Hercegovina	Sarajevska burza	XSES	Preko posrednika	
		Banjalučka burza	XBLB	Preko posrednika	
	Crna Gora	Crnogorska burza	XMNX	Preko posrednika	
	Makedonija	Makedonska burza	XMAE	Preko posrednika	
	Obveznice, zapisi i instrumenti tržišta novca	Hrvatska	Zagrebačka burza	XZAG	Izravan
		Bosna i Hercegovina	Sarajevska burza	XSES	Preko posrednika
			Banjalučka burza	XBLB	Preko posrednika
		Crna Gora	Crnogorska burza	XMNX	Preko posrednika
Makedonija		Makedonska burza	XMAE	Preko posrednika	
Ostalo (prihvat ponude Banke ili RBI-a)	OTC	/			
Izvedenice	Austrija	ÖTOB (Bečka burza)	XVIE	Preko posrednika	
	Njemačka	Eurex	XEUR	Preko posrednika	
	Sjedinjene američke države	Globex	GLBX	Preko posrednika	
		CBOT	XCBT	Preko posrednika	
		CBOE	XCBO	Preko posrednika	
		CME	XCME	Preko posrednika	
		Nymex	XNYM	Preko posrednika	
		Comex	CECS	Preko posrednika	
	Ujedinjeno Kraljevstvo	NYSE Euronext Liffe	XLIF	Preko posrednika	
		London Metal Exchange	XLME	Preko posrednika	
	Singapur	Simex	SMEX	Preko posrednika	
	Danska	CSE	XCSE	Preko posrednika	
	Francuska	Moneq	XMON	Preko posrednika	
Švicarska	Eurex	XVTX	Preko posrednika		

	Japan	Osaka Exchange	XOSE	Preko posrednika
--	-------	----------------	------	------------------

ZA PROFESIONALNE I KVALIFICIRANE ULAGATELJE

Financijski instrumenti	Država	Mjesto izvršenja	Šifra (MIC)	Pristup
Dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama, te svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina	Hrvatska	Zagrebačka burza	XZAG	Izravan
	Austrija	Bečka burza (tržište dionica)	XVIE	Preko posrednika
		Bečka burza (službeno tržište)	WBAH	Preko posrednika
	Njemačka	Xetra Frankfurt	XETR	Preko posrednika
		Eurex Njemačka	XEUR	Preko posrednika
		Frankfurtska burza (Floor)	XFRA	Preko posrednika
		Stuttgartska burza	XSTU	Preko posrednika
		Münchenska burza	XMUN	Preko posrednika
		Burza Berlin-Bremen	XBER	Preko posrednika
		Düsseldorfska burza	XDUS	Preko posrednika
		Hannoverska burza	XHAN	Preko posrednika
		Hamburška burza	XHAM	Preko posrednika
		Švicarska	Švicarska burza	XSWX
	Scoach Švicarska		XQMH	Preko posrednika
	Mađarska	Budimpeštanska burza	XBUD	Preko posrednika
	Poljska	Varšavska burza	XWAR	Preko posrednika
	Rusija	Ruska burza	RTSX	Preko posrednika
	Češka	Praška burza	XPRA	Preko posrednika
	Turska	Istanbulska burza	XIST	Preko posrednika
	Slovačka	Bratislavska burza	XBRA	Preko posrednika
	Slovenija	Ljubljanska burza	XLJU	Preko posrednika
	Bugarska	Bugarska burza – Sofija	XBUL	Preko posrednika
	Rumunjska	Bukureštanska burza	XBSE	Preko posrednika
	Grčka	Atenska burza	XATH	Preko posrednika
	Ukrajina	Kijevska internacionalna burza	XKIS	Preko posrednika
	Srbija	Beogradska burza	XBEL	Preko posrednika
	Estonija	Tallinska burza	XTAL	Preko posrednika
	Latvija	Nasdaq OMX Riga	XRIS	Preko posrednika
	Litva	Nasdaq OMX Vilnius	XLIT	Preko posrednika
	Izrael	Telavivška burza	XTAE	Preko posrednika
	Italija	Milanska burza	XMIL	Preko posrednika
		Londonska burza	XLON	Preko posrednika
		Virt-X	XVTX	Preko posrednika
		BATS Europa	BATE	Preko posrednika
		CHI-X Europa	CHIX	Preko posrednika
		Nasdaq OMX Europa	NURO	Preko posrednika
		Turquoise	TRQX	Preko posrednika
		Markit BOAT	BOAT	Preko posrednika
		Smartpool	XSMP	Preko posrednika
	Irska	Dublinska burza	XDUB	Preko posrednika
	Francuska	NYSE Euronext - EuronextPariz	XPAR	Preko posrednika
		NYSE Euronext - Alternext Paris	ALXP	Preko posrednika
NYSE Euronext - Marche Libre Paris		XMLI	Preko posrednika	
Nizozemska	NYSE Euronext - Euronext Amsterdam	XAMS	Preko posrednika	
	NYSE Euronext - Alternext Amsterdam	ALXA	Preko posrednika	
	NYSE Euronext - traded, not listed Amsterdam	TNLA	Preko posrednika	
	NYSE Arca Europa	XHFT	Preko posrednika	
Financijski instrumenti	Država	Mjesto izvršenja	Šifra (MIC)	Pristup

Dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama, te svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina	Belgija	NYSE Euronext - Euronext Bruxelles	XBRU	Preko posrednika	
		Aktietorget	XSAT	Preko posrednika	
		Nasdaq OMX Nordic	XSTO	Preko posrednika	
		Burgundy Nordic MTF	BURG	Preko posrednika	
	Finska	Nasdaq OMX Helsinki	XHEL	Preko posrednika	
		First North Finland	FNFI	Preko posrednika	
	Norveška	Oslo Bors ASA	XOSL	Preko posrednika	
		Oslo Axess	XOAS	Preko posrednika	
	Danska	OMX Nordic Exchange	XCSE	Preko posrednika	
		First North Denmark	XFND	Preko posrednika	
	Španjolska	Mercado Continuo Espanol	XMCE	Preko posrednika	
		Latibex	XLAT	Preko posrednika	
		Bolsa de Madrid	XMAD	Preko posrednika	
	Sjedinjene američke države	Njujorška burza	XNYS	Preko posrednika	
		Američka burza	XASE	Preko posrednika	
		Nasdaq	XNAS	Preko posrednika	
		Nasdaq NMS	XNMS	Preko posrednika	
		OTC Bulletin Board	XOTC	Preko posrednika	
		NYSE Arca	ARCX	Preko posrednika	
		OTC Bulletin Board - drugi OTC	OOTC	Preko posrednika	
		Pink sheets OTC NQB	PINX	Preko posrednika	
		Pink sheets Grey Market	PSGM	Preko posrednika	
		Nasdaq Capital Market	XNCM	Preko posrednika	
		Nasdaq/NGS - Global Select Market	XNGS	Preko posrednika	
		Kanada	Toronto Stock Exchange	XTSE	Preko posrednika
	TSX Venture Exchange		XTSX	Preko posrednika	
	Singapur	Singapurska burza	XSES	Preko posrednika	
	Hong Kong	Hongkonška burza	XHKG	Preko posrednika	
	Japan	Osaška burza	XOSE	Preko posrednika	
		Tokijska burza	XTKS	Preko posrednika	
		Osaška burza - Jasdaq	XJAS	Preko posrednika	
	Australija	Australska burza	XASX	Preko posrednika	
	Bosna i Hercegovina	Sarajevska burza	XSES	Preko posrednika	
		Banjalučka burza	XBLB	Preko posrednika	
	Crna Gora	Crnogorska burza	XMNX	Preko posrednika	
	Makedonija	Makedonska burza	XMAE	Preko posrednika	
	Obveznice, zapisi i instrumenti tržišta novca	Hrvatska	Zagrebačka burza	XZAG	Izravan
		Bosna i Hercegovina	Sarajevska burza	XSES	Preko posrednika
			Banjalučka burza	XBLB	Preko posrednika
		Crna Gora	Crnogorska burza	XMNX	Preko posrednika
		Makedonija	Makedonska burza	XMAE	Preko posrednika
		Ostalo (prihvati ponude Banke ili RBI-a)	OTC	/	
	Izvedenice	Austrija	ÖTOB (Bečka burza)	XVIE	Preko posrednika
Njemačka		Eurex	XEUR	Preko posrednika	
Sjedinjene američke države		Globex	GLBX	Preko posrednika	
		CBOT	XCBT	Preko posrednika	
		CBOE	XCBO	Preko posrednika	
		CME	XCME	Preko posrednika	
		Nymex	XNYM	Preko posrednika	
		Comex	CECS	Preko posrednika	
Ujedinjeno Kraljevstvo		NYSE Euronext Liffe	XLIF	Preko posrednika	
		London Metal Exchange	XLME	Preko posrednika	
Singapur		Simex	SMEX	Preko posrednika	
Danska		CSE	XCSE	Preko posrednika	
Francuska		Moneq	XMON	Preko posrednika	
Švicarska		Eurex	XVTX	Preko posrednika	
Japan		Osaka Exchange	XOSE	Preko posrednika	